



Musica Sacra - 2011. március 19., szombat

Az MR Énekkar és Szimfonikusok három koncertből álló sorozata
Budapesti Olasz Kultúrintézet

http://www.iicbelgrado.esteri.it/IIC_Budapest/Menu/Istituto/

Közreműködik: Sáfár Orsolya, Halmai Katalin - ének
Vezényel: Somos Csaba

Vivaldi: Glória
John Rutter: Glória

Francis Poulenc: Glória

„És hirtelen mennyei seregek sokasága jelent meg az angyallal, akik dicsérték az Istent, és ezt mondták: »Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát«” – olvassuk Lukács evangéliumának Jézus születését elbeszélő szakaszában. A mennyei seregek Istent magasztaló felkiáltásából valamikor a Krisztus utáni 7. század során virágzott ki a Gloria in excelsis Deo kezdetű terjedelmes szöveg, amely a 8. századra szilárd helyet vívott ki magának a mise úgynevezett állandó (azaz alkalomról alkalomra változatlan módon elhangzó) tételei között.

Mivel a komponistáknak évszázadokon át elsődleges feladataik közé tartozott, hogy az istentiszteletekhez zenét írjanak, a zeneirodalom hatalmas mennyiségű Gloria-tételt számlál. Míg azonban a mise többi állandó tétele (a Kyrie, a Credo, a Sanctus–Benedictus és az Agnus Dei) jellemzően egy teljes mise-ciklus (vagy legalább egy tételpár) részeként kerül ki a zeneszerzők keze alól, addig a Gloria olykor hajlik az önállósodásra – a ma este elhangzó művek is önmagukban álló kompozíciók.

Antonio Vivaldi (1678–1741) tollából két Gloria maradt ránk. Ezek közül az RV 589-es jegyzékszámú, 12 tételből álló mű rendkívüli népszerűsége tett szert a XX. században – főként annak köszönhetően, hogy a Vivaldi újrafelfedezésén és népszerűsítésén egykor fáradhatatlanul dolgozó olasz zeneszerző, Alfredo Casella 1939-ben ezt a viszonylag egyszerű, amatőr kórusok által is megtanulható művet a nagyhatású sienai „Vivaldi-hét” műsorára tűzte. Michael Talbot, az itáliai barokk zene neves kutatója ugyanakkor óvatossággal megjegyzi: „inkább Vivaldi erőteljes zenei személyiségének jelenléte, semmint a művészi kifinomultság biztosította a Gloria megérdemelt sikerét a legutóbbi időkben”.

Az 1945-ben Londonban született John Rutter életművének döntő hányadát vokális művek, azon belül is énekkari kompozíciók teszik ki. A legnemesebb brit kórustradíciókon nevelkedett zeneszerző és karvezető 1974-ben az amerikai Olson's Voices énekkar megrendelésére írta meg tekintélyes rézfúvóskart és ütősszekciót, valamint orgonát is foglalkoztató háromtételes Glóriáját, amelyet 1988-ban szimfonikus zenekarra is átdolgozott. A mű az elmúlt bő három évtizedben a kortárs repertoár egyik meghatározó darabjává vált, melyen (különösen a második tételben) erősen érezhető Rutter vonzalma a századelő misztikus-borongós francia zenéje – Fauré, Duruflé és kortársaik művei – iránt.

Francis Poulenc (1899–1963) életművében az 1936-os év egyfajta vízválasztónak tekinthető: miután magánéleti tragédiák hatására a katolicizmus felé fordult, szakrális darabok egész sorát komponálta, köztük olyan megejtő szépségű művekkel, mint a Litanies à la Vierge noire vagy a Stabat mater. A zenekarra, vegyeskarra és szoprán szólóra írott Gloria (op. 177), mely 1959–60-ban az amerikai Koussevitsky Alapítvány megrendelésére született, az utolsó előtti ezen művek sorában. Mint a jó humorérzékkel megáldott Poulenc tudósít minket, komponálás közben „Gozzoli freskói jártak az eszemben, amelyeken az angyalok egymásra öltik a nyelvüket; meg azok a komoly kinézetű bencés szerzetesek is, akiket egyszer focizni láttam”.

Halmai Katalin

1964-ben született Jászberényben. Zenei tanulmányait zongoristaként kezdte. 1976– 1981 a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Előkészítő Tagozatán zongoratanulmányokat folytatott. 1981-ben kezdte meg énektanulmányait a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában, 1985-ben felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Egyetemi Tagozatának ének tanszakára, ahol 1990-ben ének művész-tanári diplomát szerzett, ugyanebben az évben az Erkel-Kodály Énekverseny II. helyezettje és különdíjasa lett. Dalénekesként és kamarazenészként egyaránt aktív résztvevője a hazai és nemzetközi zenei életnek. Rendszeresen vendégszerepel a Stuttgarti Bach Akadémián, turnézik a Münchener Kamarazenekarral, a lipcsei Gewandhaus zenekarával, a Bécsi Filharmonikusokkal. Olyan karmesterek keze alatt énekel, mint Prof. Helmuth Rilling, Sir Roger Norrington, Leopold Hager, Herbert Blomstedt. 1995-től a Wiener Staatsoper és Volksoper szólistája volt, ahol az operairodalom legjobb lírai mezzoszoprán szerepeit énekelte: Rosinát, Hamupipőkét, Cherubint, Zerlinát, Anniust, Siebelt. 2002-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Ének tanszakájának hangképző és kamarazene tanára, 2004-től kinevezett magánének tanár, egyetemi adjunktus. Szívesen látott vendége a péceli Nyári Akadémiának, 2006-tól a Soproni Régizenei Napok Énekkursusának vezetője.

Sáfár Orsolya

A zalaegerszegi születésű szoprán diplomáját 2004-ben a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem énekművész-énektanár szakán szerezte, Sziklay Erika és Virág Emese növendékeként. A fiatal művész többek közt Ralf Döring, Halmai Katalin, Hamari Júlia, Marton Éva, Jevgenyij Nyesztyerenko, Anna Reynolds és Bernd Weikl mesterkurzusán vett részt. Több országos és nemzetközi versenyen ért el helyezést - legutóbb 2003-ban a szombathelyi Nemzetközi Joseph Haydn Áriaversenyen harmadik lett és a Szombathelyi Szimfonikusok különdíját is elnyerte. Pályakezdését különböző ösztöndíjak segítették: Zalaegerszeg Város Művészeti Ösztöndíja 2001/2002-ben, Köztársasági Ösztöndíj 2003/2004-ben, a budapesti Parsifal Alapítvány Ösztöndíja és a budapesti Wagner Társaság Ösztöndíja 2004-ben; 2005-ben Fischer Annie Zenei Előadóművészi Ösztöndíjban részesül. Kortárs magyar zeneművek bemutatása, népszerűsítése érdekében végzett tevékenységét 2003-ban az Artisjus Alapítványdíjával ismerték el. Sáfár Orsolya a 2004/2005-ös évadtól a Magyar Állami Operaház Operastúdiójának tagja. 2005 májusában Oscar szerepében (Verdi: Az álarcosbál) mutatkozott be az Erkel Színházban. Ezt megelőzően a debreceni Csokonai Színház közönsége láthatta Mozart Idomeneo című operájában Iliaként. Gyakran szerepel neves fesztiválokon is, úgy, mint a Budapesti Tavaszi/Őszi Fesztivál, Bartók+ Miskolci Nemzetközi Operafesztivál, vagy külföldön a Kuressaare-i Operanapok résztvevőjeként Észtországban. Repertoárján a barokktól napjainkig minden korszakot felölelve szerepelnek dalok, oratóriumok és operaszerepek egyaránt.

[d=94](#)

